

AEI: Valul de caldura creste factura la energie si ne arata cât de vulnerabil a devenit Sistemul Energetic National

Valul de caldura creste factura la energie si ne arata, în plus, si cât de vulnerabil a devenit Sistemul Energetic National (SEN), sustine, într-o analiza publicata sâmbata, presedintele Asociatiei Energia Inteligenta (AEI), Dumitru Chisalita.

"De fiecare data când temperaturile urca, consumul creste, aparatele de aer conditionat functioneaza la capacitate maxima, iar preturile energiei electrice explodeaza. Este o explicatie comoda, dar incompleta. Valul de caldura nu este cauza problemei, ci doar testul care arata cât de vulnerabil a devenit sistemul energetic din România. (...) Cresterea efectiva a consumului produsa de canicula este, de regula, între 80 si 120 lei pe luna, iar în locuintele de la ultimul etaj, cu suprafete vitrate mari, neumbrite, unde aerul conditionat merge aproape continuu poate depasi 180-230 lei.

De remarcat ca aceasta majorare este determinata în principal de consumul mai mare al locuintei, nu de variatiile zilnice ale pretului angro. Chiar daca pretul energiei pe piata pentru ziua urmatoare creste puternic în zilele caniculare, un client casnic cu contract la pret fix nu vede imediat aceasta volatilitate în factura; efectul direct este consumul suplimentar, iar eventualele cresteri ale preturilor se reflecta doar atunci când furnizorii își actualizeaza ofertele sau expira contractele existente", explica specialistul.

Potrivit sefului AEI, în timp ce România înregistreaza unul dintre cele mai ridicate preturi ale energiei electrice din regiune, adevarata întrebare nu este de ce consumam mai mult, ci de ce nu mai putem produce suficient în momentele în care avem cea mai mare nevoie de energie.

"Când cererea creste, România ajunge sa importe volume tot mai mari de electricitate, iar aceasta dependenta se vede imediat în preturi. Problema este ca nici vecinii nostri nu au surplus. Grecia, Bulgaria, Ungaria si alte state din Europa de Sud-Est trec prind acelasi episod de consum ridicat. Ucraina continua sa absoarba cantitati importante de energie din regiune. În aceste conditii, piata nu mai functioneaza ca un mecanism de echilibrare, ci ca o competitie pentru o resursa limitata. Cine are nevoie de ultimul megawatt-ora disponibil îl cumpara la cel mai mare pret, iar acel pret ajunge sa fie reper pentru întreaga piata. Adevarata vulnerabilitate a României este ca a ajuns sa depinda de importuri exact în momentele în care energia este cea mai scumpa. Nu importam energie ieftina în perioade de excedent european. Importam energie atunci când întreaga regiune este în deficit. Diferenta dintre cele doua situatii înseamna sute de milioane de euro care pleaca anual din economia româneasca", este de parere Dumitru Chisalita.

Specialistul subliniaza ca, în plus, congestiile din retelele de transport agraveaza problema si chiar daca în alte zone ale Europei exista energie disponibila la preturi mai reduse, aceasta nu poate ajunge întotdeauna în sud-estul continentului din cauza limitarilor infrastructurii.

"Rezultatul este o piata fragmentata, în care România si statele vecine platesc mult peste media europeana. Ani la rând, România s-a bazat pe avantajul unui mix energetic diversificat: hidrocentrale, reactoare nucleare, centrale pe gaze si carbune, completate în ultimii ani de energie regenerabila. Însa diversificarea haotica nu mai este suficienta atunci când capacitatile disponibile în orele de vârf nu acopera consumul intern. O parte dintre grupurile clasice au fost retrase sau functioneaza limitat, hidroenergia depinde de conditiile hidrologice, iar productia din surse regenerabile ramâne dependenta de vreme. Fara suficiente capacitati flexibile si fara sisteme de stocare dezvoltate, importurile devin solutia implicita", noteaza sursa citata.

În opinia lui Chisalita, valul de caldura din aceste zile transmite un semnal clar: România nu are doar o problema

de preturi, ci una de securitate energetica.

"O economie care depinde de importuri în perioadele de consum maxim este o economie vulnerabila la orice soc regional: canicula, seceta, avarii sau tensiuni geopolitice. Discutia nu mai trebuie sa fie despre cât de ridicate sunt temperaturile, ci despre cât de pregatit este sistemul energetic sa faca fata acestor situatii. Pentru ca verile caniculare nu mai reprezinta exceptii, ci noua normalitate", mentioneaza presedintele AEI.

Acesta considera ca daca nu vor fi accelerate investitiile în noi capacitati de productie, în stocare si în retele, România risca sa transforme importurile dintr-o solutie de echilibrare într-o dependenta structurala, ce conduce la o vulnerabilitate a SEN.